

Nr 181.

Av herr **Hedqvist**, *angående främjande av anskaffandet av bostäder åt i industriellt och annat arbete anställd ungdom.*

Ungdomens problem tränga sig alltmer i förgrunden i den allmänna debatten. Omtanken om vår tids ungdom är naturlig, den är vårt lands framtid och bör ägnas all den omsorg den är värd. Det gäller emellertid att gå från ord till handling. På ett speciellt område anmäla sig stora svårigheter, som ha en i många fall avgörande betydelse för ungdomens fostran och för ungdomens trivsel i samhället. Bostadsbristen i städer och industrisamhällen är alltfjämt stor, trots de allvarliga ansträngningar som göras från statens och kommunernas sida att motverka eller avhjälpa dessa missförhållanden. I ett icke litet antal städer och industrisamhällen, för att inte säga alla, har med tiden uppstått ett speciellt bostadsproblem, den hemlösa ungdomens.

Många industrier ha behov av ungdom i åldern från 15—16 år i sin produktion. Det är inte alltid möjligt att tillgodose detta arbetskraftsbehov från orten, utan måste arbetskraften anskaffas från andra platser. Bostadsfrågan för dessa ungdomar får i regel lösas av dem själva genom »inneboendesystemet». På grund av låga löner och brist på bostäder trängas dessa pojkar och flickor ofta ihop 4—5 st. i mycket begränsade utrymmen. Dylika bostadsförhållanden äro icke ägnade att utöva något välgörande inflytande på ungdomens sunda utveckling. Det begränsade utrymmet medger icke någon självverksamhet på fritiden i form av studier eller annan fritidssysselsättning. Bostaden blir ett sovrum och ofta ett mycket osunt sådant. Många ungdomar drivas tack vare dessa förhållanden ut på gatan på fritiden. Den trivsel och den hemmiljö, som är värdefull för dessa ungdomars utveckling, saknas. Till detta kommer den ekonomiska uppskörtning de bli utsatta för på grund av bristen på för ensamstående ungdomar lämpliga bostäder. Inneboendesystemet motverkar också de åtgärder, som vidtagits för skapandet av ordentliga familjebostäder. Det är icke ovanligt, att i ett eget hem om 3 rum och kök 2 rum uthyras och familjen sålunda disponerar det minsta utrymmet.

Frågan om lämpliga ungdomsbostäder kan säkerligen inte lösas på ett rationellt sätt utan samhällets medverkan. Enligt min mening böra speciella ungdomsbostäder vara den rätta lösningen. De skola i fråga om standard och miljö göras så trivsamma som möjligt, och i anslutning till själva bostäderna böra anordnas samlings- och läsrum samt »hobbylokaler». På detta sätt löses inte endast bostadsfrågan, utan i viss utsträckning även dessa ungdomars fritidsproblem.

Men sedan återstår den ekonomiska sidan. Det kunde anses rimligt, att berörda industrier, där ungdomen har sitt förvärvsarbete, både ekonomiskt och på annat sätt ville medverka härtill. Då emellertid detta icke synes kunna ske i tillräcklig omfattning och då en sådan medverkan i vart fall icke kan bli likformig över hela landet och då kommunerna i allmänhet icke äga ekonomiska möjligheter att påtaga sig de ytterligare bördor en sådan uppgift skulle medföra, torde åtgärder från statsmakternas sida bli ofrånkomliga för lösande av dessa, för ungdomen så betydelsefulla uppgifter.

Lämpligast och kanske enklast vore att låta bestämmelserna om tertiär- och tilläggsån bli tillämpliga för bostadsproduktion av här antytt slag, under förutsättning att produktionen omhänderhades av kommun eller stiftelse. Med hänsyn till att många ungdomar i de lägre åldersgrupperna ha en mycket låg lön, synes det emellertid önskvärt att åstadkomma ett system med hyresrabatter, beräknade med hänsyn till åldern eller inkomsten eller bådadera dessa omständigheter. Frågan synes mig vara av den betydelse, att den utan dröjsmål bör upptagas till prövning, och med hänsyn till det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om *skyndsam* utredning om åtgärder i syfte att lämna statligt stöd till främjande av anskaffandet av bostäder åt i industriellt och annat arbete anställd ungdom.

Stockholm den 20 januari 1944.

Sven Hedqvist.